

Preek zondag 28 oktober 2018
Thema: Met andere ogen.

Jesaja 59: 9 – 19
Marcus 10: 46 – 52

Gemeente van Jezus Christus,

Drommen mensen, dagelijks zien we ze op onze tv voorbij gaan in de meest barre omstandigheden. Horen we erover op de radio of sociale media, lezen we er over in de krant. Drommen mensen die op weg zijn, mannen, vrouwen, kinderen. Trekken ze op naar het beloofde land, het land waar licht is in hun duisternis? Maar we zien daarnaast ook een grote groep mensen die hen probeert tegen te houden.

Jezus is op weg naar Jeruzalem, zijn reis is hij begonnen in Galilea en hij nadert nu zijn einddoel. Ze zijn in Jericho aangekomen, in die tijd een belangrijke grensplaats, een tolplaats deze stad aan de Jordaan. En Jericho vormde de toegangspoort tot Judea, de laatste pleisterplaats voor Jeruzalem, en dat is het einddoel. De stad wordt wel bij name genoemd in het verhaal, maar in feite gebeurt er niets in Jericho, pas als ze stad verlaten, dan begint het verhaal van vanmorgen. Maar Marcus wil wel duidelijk aangeven dat de laatste fase van de reis is aangebroken, nog even en dan.....

Jezus is niet alleen, zijn leerlingen vergezellen hem. Maar niet alleen zijn leerlingen gaan met hem mee. Nee, hij wordt ook omringd door een grote groep mensen die met hem meelopen, misschien zijn het wel pelgrims, ook op weg naar Jeruzalem om daar het Paasfeest te vieren. In alle openheid loopt Jezus op de weg, hij mag gezien worden, hij gaat niet incognito.

De grote groep mensen om hem heen weet wie hij is, kent hem en hij heeft, denk ik, al grote bekendheid verworven in het land. Hij staat blijkbaar al bekend als de genezer en daarom is het des te vreemder dat de groep mensen om Jezus heen hem wil beschermen tegen een blinde.....

Bartimeüs, hij zit langs de weg. Hij is blind en kan weinig anders doen dan bedelen om in leven te blijven, een blinde bedelaar langs de kant van de weg, eenzaam, uitzichtloos, een paria. Hij is veroordeeld om te zitten en te wachten, hopen op iemand die met zijn lot begaan is en hem iets zal geven. Hij zit bij de poort waar mensen in en uit de stad gaan, de ideale plek voor bedelaars, want daar is het een komen en gaan van mensen.

Maar dan schrikt hij op door een groep mensen, hij hoort wie er in hun midden loopt, Jezus van Nazaret. En Bartimeüs reageert heel verrassend op de komst van deze Jezus van Nazaret, Nazareth dat kleine onaanzienlijke plaatsje in Galilea, en Bartimeüs begint te roepen: 'Jezus, Zoon van David. Heb medelijden met mij!' Je vraagt je af hoe hij weet dat hij Jezus zo aan kan spreken. Een eretitel...een Messiaanse titel? Voor het eerst horen we hier iemand die Jezus met deze titel aanspreekt. De hulpeloze, blinde bedelaar heeft in al zijn blindheid gezien dat de komst van Jezus redding voor hem kan betekenen. Hij schreeuwt om hulp, hulp voor de duisternis waarin hij leeft en hier ziet hij weer licht.

In het laatste Klankbord heeft u de twee afbeeldingen al kunnen zien en heb ik daarover al iets verteld. De afbeelding rechts is vast niet een onbekend schilderij dat Edvard Munch heeft geschilderd. 'De schreeuw' heeft hij dit schilderij als titel meegegeven. Deze Noorse schilder heeft op een zeer indringende manier met dit schilderij willen verbeelden de diepe nood waarin een mens kan komen, totale wanhoop heeft hij willen uitdrukken, de schreeuw om hulp kun je bijna horen. Deze mens is iets vreselijks overkomen.....

alle glans van het bestaan is verdwenen, een schreeuw om licht in de duisternis. Hier horen we meeklinken de stem van Jesaja, die het uitschreeuwt over het onrecht van en in de wereld, die het bedrog, de onderdrukking, de opstandigheid en de ontrouw aan de Heer aan de kaak stelt.

Het andere plaatje is getekend door Kees de Kort. hij heeft bij het tekenen van Bartimeüs zeker aan de schreeuw van Edvard Munch gedacht, dit schilderij voor ogen gehad. Het is frappant om te zien hoeveel het schilderij en de tekening op elkaar lijken. Bartimeüs schreeuwt het ook uit. Bij hem is wel duidelijk dat hij niets kan zien.

Deze lijdende, in nood verkerende mens roept zo in zijn volstrekte hulpeloosheid tot God. Het is tekenend voor de situatie waarin Bartimeüs verkeert. Hij heeft nu al zijn hoop gevestigd op Jezus uit Nazaret, de Zoon van David.

Maar die groep mensen, die geven hem niet de ruimte, zij vormen een blokkade tussen hem en Jezus. O ze zullen het vast goed bedoelen, want ze zijn misschien wel bang dat deze eretitel die de blinde gebruikt gevaarlijk is en aanleiding kan geven tot moeilijkheden en zij willen Jezus daarvoor beschermen. Houd je mond! Maar dit is niet wat Jezus wil en hun tegenwerking heeft een averechtse uitwerking. Jezus ziet hem, hij ziet Bartimeüs zitten in al zijn hulpeloosheid.

En dan slaan de tegenhouders om als een blad aan een boom. 'Sta op' zeggen ze 'Jezus roept je'. Zij die eerst in de weg staan, om wat voor reden dan ook (hoe humoristisch eigenlijk), zij die eerst de blinde bedelaar tot zwijgen proberen te brengen werken nu mee aan zijn genezing.

En Bartimeüs springt op en gaat naar Jezus toe. Het lijkt wel of hij nu al kan zien. En Jezus vraagt: 'Wat kan ik voor je doen?' Hij stelt zich op als een dienaar. En herinneren we ons het nog, heeft hij niet gezegd: De zoon van de mensen is niet gekomen om gediend te worden maar om te dienen' Jezus, de Zoon van David gaat niet als heerser naar Jeruzalem, maar als dienaar. 'Wat kan ik voor je doen?'

'Rabboeni, ik wil weer kunnen zien' En dan gebeurt het: 'Ga heen, uw geloof heeft u gered'. En Bartimeüs blijft bij Jezus, hij wordt een volgeling.

Met zijn aanhoudend geroep breekt Bartimeüs door de muur die mensen om Jezus heen hebben gebouwd, maar Jezus komt uit die groep en ziet hem zitten, omdat Bartimeüs hem ziet. Bartimeüs heeft ondanks zijn blindheid een open oog gehad.....

Maar de Heer zag het, horen we bij Jesaja. Hij zag het leed, Hij zag het onrecht en was geschokt.

Blind zijn mensen, die tussen een roepende en Jezus in gaan staan, een muur optrekken, blind zijn zij als ze niet zien dat het Jezus is die mee loopt met de drommen mensen...

Er kunnen momenten in je leven zijn dat het leven alle glans verloren heeft dat het leven alle zin verloren lijkt te hebben, dat de nood zo groot is dat je alleen maar kunt schreeuwen: 'Zoon van David. Heb medelijden met mij.' In de hoop dat Jezus zegt: 'Wat kan ik voor je doen?' In de hoop dat de ander zegt: 'Wat kan ik voor je doen?' Met andere ogen kijken, dat is wat God van ons vraagt

Dit verhaal geeft vertrouwen dat het licht het wint van de duisternis. Met ons vertrouwen in Jezus, met onze ogen op hem gericht kunnen wij ook met andere ogen gaan zien en niet blind blijven, omkeren en vragen: Wat kan ik voor je doen? Amen